

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

استاد اکبر قریشی
۱۵ اپریل ۲۰۲۵

استاد اکبر قریشی

تأسیس لیسه عالی نادریه!

تعمیر لیسه عالی نادریه

هرگاه به روند رشدتعلیم و تربیه وزارت معارف کشورما نظر اندازی شود دیده می شود مکاتب روز به روز انکشاف نموده می رفت بناءً لیسه ها در زمانهای مختلف تأسیس شده و در این جای می خواهم سر تاریخچه لیسه عالی نادریه که خودم فارغ التحصیل همین لیسه می باشم، اندکی مکث نمایم.

با گسترش شهر کابل در نواحی کارته پروان وقتی شاگردان دوره ابتدائی شهر کابل بعد از صنف ششم فارغ شدیم چون در هر لیسه عالی نظر به گنجایش شان شاگردان را جذب نمودند متباقی بیکار و در خانه های خود منتظر ماندیم. این نکته پدران و مادران شاگردان را واداشت تا از وزیر معارف تقاضای تأسیس مکاتب و لیسه های جدیدی را نمایند.

موجودیت عناصر آگاه و با درک در وزارت معارف و توجه آنها به نیاز تدسیس یک لیسه جدید در شمال شهر کابل باعث شد تا آنها نیز در کنار والدین اطفال عارض قرار گرفته صدای شان را به گوش وزیر معارف آنزمان (جناب علی احمد پوپل) که در عین حال معاون اول صدارت نیز بودند برسانند.

وزیر معارف تقاضای مردم را در مجلس وزراء و بعداً به حضور شاه (محمد ظاهر شاه) مطرح نمود. شاه هم که در جریان روند حیات شهری در شهر کابل و گسترش شهر نشینی و الزامات آن در پایتخت کشور قرار داشت و از جانب دیگر درک می نمود که هزاران فارغ التحصیل صنف ششم که به بهانه کانکور از ادامه تحصیل بازنگه داشته شده بودند می توانست همراه با خانواده های شان پایه و اساس یک جنبش روشنفکری در افغانستان را بنیان گذارند، امر به تأسیس دو لیسه یکی ذکور و دیگری اناث را صادر نمودند، بدین ترتیب با جرأت می توان نوشت تأسیس لیسه های "نادریه" و "عایشه درانی" بیش از آن که برخاسته از لطف سلطنت بوده باشد، پاسخ مناسب سلطنت به خواست خانواده های علم دوست و علم پرور افغانستان به منظور جلوگیری از یک جنبش روشنگرانه بود.

بدین سان لیسه نادریه و لیسه عایشه درانی در سال ۱۳۳۹ تأسیس شد. خلاف لیسه عایشه درانی که از همان آغاز به تعمیر سابقه لیسه حبیبیه آغاز به درس نمودند، ما در آغاز در یک عمارت دومنزله در کنار لیسه عالی ملالی صنف هفتم را آغاز نمودیم این وضعیت دیری نپائیده با تکمیل ساختمان لیسه در کارته پروان به آنجا نقل مکان نمودیم.

تا جایی که به خاطر می اورم اولین مدیر لیسه نادریه جناب محترم "اکرم خان" بود و بعد از ایشان مدیر لیسه "غلام نبی نوشاد" بود. ایشان شخص فعال و علاقه مند به هنر، ورزش، موسیقی و تعلیم و تربیه شاگردان بود. در زمان غلام نبی "نوشاد" تیم های ورزشی از قبیل والیبال، هاکی، باسکتبال، هندبال، فوتبال، و ورزش های آزاد تأسیس گردید. خارندوی، کمیته انضباط، هفته نامه قلمی هنرمندان موسیقی، برگزاری کنفرانسها، کنسرت ها و نوازنده های خوب و آواز خوان ها که همه شان در وقت کم شهرت زیاد پیدا نمودند. بعد از غلام نبی "نوشاد" صالح فضل مدیر لیسه شخص دانسته و علم دوست مقرر شد و این هم علاقه زیاد به فعالیت های اجتماعی و ورزشی و موسیقی داشت و شاگردان را تشویق به راه درست و نیک می کرد بعد از آقای فضل جناب محترم "عبدالغفور قرار" به حیث مدیر لیسه نادریه معرفی شد. هرگاه از حق نگذیریم گفته می توانیم که تمام مدیران در انکشاف تعلیم و تربیه و پروگرام های علمی، ورزشی، موسیقی، کنسرت و کنفرانس اجتماعی و فرهنگی شاگردان را تشویق می کردند (بین تمام مدیران مکاتب و شاگردان معارف و پوهنتون يك صمیمت و رقابت مثبت وجود داشت همه خود را خواهر و برادر میدانستند همین رویه بود که هر لیسه عالی به اوج ترقی رسیده در این میان لیسه نادریه و عایشه درانی که نو تأسیس بودند از نگاه دانش و لیاقت در رشته های مختلف به وقت کم شهرت زیاد کمائی نمودند که این قلم صرف برخی از فعالیت های لیسه عالی نادریه را تذکار می دهم:

- ۱..... کمیته انضباط متشکل از (شاکر، صمد، رحیم، جلندر کارگر) و شاگردان دیگر؛
- ۲..... خارندوی رئیس آن امان الدین کشکی، معاونش حسین ورور و رئیس افتخاری آن سید امان آغا معاون تدرسی و بنده امر يك گروب خارندوی؛
- ۳..... رئیس های کنفرانس ذبیح الله عصمتی روحش شاد، بعد وکیل جان ابوی و اسد جان قریشی شکر هردوی شان حیات دارند به راهنمایی مدیران با علم و دانش و برجسته لیسه نادریه اکرم خان، غلام نبی نوشاد، صالح فضل، آقای عبدالغفور قرار افتخار معارف با دیگر مدیران معارف بودند؛
- ۴..... رئیس کنسرت جناب زنده یاد اسماعیل خزاعی روحش شاد[در زمان حاکمیت جلادان نوکر روس از صنف ربوده شده به قتل رسید] تحت راهنمایی استادان فعال لیسه به کمک مالی استاد قاری سیرت بچه حاجی افضل تاجر؛

۵..... موسیقی تبله چترام، رباب سیدعبدالروف نواسه پادشاه بخارا، در درامه ها امان اشکریز در کنسرت آواز خوانی جلیل حکمت و چهار برادران اماتور همایون و فرهاد حمادالدین صمد اختری (احمد ظاهر) هم دعوت می گردید چند پارچه اجرا می نمود و دوستان دیگر هم بودند که در رشته خودفعالت داشتند که به رادیو افغانستان راه پیدا نمودند.

۶..... فعالت های ورزشی و تیم ها عبارت از:

۷..... تیم هاگی، هندبال، والیبال، باسکتبال، زیبایی اندام، پهلوانی، فوتبال و درهر رشته بازکن های خوب داشتیم در والیبال سید سلیم انور در هاگی صدیق، در هندبال حکیم، در باسکتبال حمید، در زیبایی اندام سلطان، سید سلیم، در پهلوانی قیوم ایوب و نقیب زمیریالی اکبر قریشی

در فوتبال چون لیسه نادریه نو تاسیس بود در دو سال اول تیم ما بسیار ضعیف بوده و آهسته آهسته رشد نمود و دایم در مسابقات خزان و بهاری که در کول های استقلال و حبیبیه شروع می شد اشتراک می کردیم که گاهی برد و گاهی باخت داشتیم بالاخره مدتی قهرمان تمام لیسه ها شدیم کپ های قهرمانی، مدالها تقدیرنامه ها و جایزه ها شاید در اداره لسیه نادریه تا امروز وجود داشته باشد و هم چنان دیگر تیم هاورزش ما هم مستحق کپ ها و جایزه شده بودند.

از ستاره های فوتبال آن زمان لیسه نادریه که تعدادی از آنها در تیم ملی کشور نیز انتخاب شدند می توان از خلیل نورستانی کپتان تیم، کریم حیدر "بیک"، محسن، مجیب، اکبر قریشی، جلندر کارگرو امین کارگر و گولکیر لیسه وکیل و بعد در هر رشته جوانان استعداد خوبی داشتند که لیسه نادریه را بین سایر لیسه ها به اوج رسانیده بودند در ارتقاء و کسب شهرت خوب لیسه نادریه تشویق و همکاری تمام استادان خصوصاً استادان سپورت ما (استاد عزیز خان، استاد نعیم خان، و استاد قاری سیرت بچه حاجی افضل تاجر کشور که کمکهای مادی زیاد به ورزشکاران می کرد) نقش اساسی داشت.

زمانی که در "مؤسسه تربیه معلم هرات" ایفای وظیفه می کردم این تیم فوتبال را به کمک تعدادی از ورزش دوستان آن ولایت در سطح شهر هرات تاسیس نمودم.

از استادان دیگری که به علاوه تشویق در رشته های ورزشی، فرهنگی در زمینه تثبیت موقعیت لیسه بین سایر لیسه ها نقش برجسته داشتند، می توان استادان آتی را نام برد:

استاد صدیق خان، استاد حکیم خان، استاد نادر خان، سرمعلم، استاد صفدر اعتمادی، استاد عزیز خان، استاذزنده یاد اکرم یاری، استاد عبدالطیف رستمزاده، استاد عبدالحق هوتکی، استاد ابراهیم بابری، استاد تابش، استاد شکور، استاد صادق و مدیران لیسسه که هرکدام به نوبه خود در ارتقای تعلیم و تربیه اولاد معارف کشور تلاش زیاد نموده بودند عبارت از (اکرم خان، غلام نبی نوشاد، صالح فضل، عبدالغفور قرار). البته باید بیفزایم که این برداشت من از دوران تحصیل در لیسسه نادریه بود، دوستان دیگر ممکن دید و صحبت دیگری داشته باشند که از شنیدن و خواندن آن مسرور خواهم شد.

یونوفرمد شاگردان لیسسه نادریه
فرق بین مدرسه و مکتب چیست؟

امروز گروهی جانی تروریست تعلم و تربیه و دانش را به سطی کوچه بازار مدرسه حقانی از پشاور پاکستان به کابل
زیبای ما کشانیده وانتقال داده اند.